

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 20. De cereo baptizatorum: eius vsum veterem esse, non tamen ab
Apostolis institutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

De cereo baptizatorum; eius ritum veterem
esse, non tamen ab Apostolis
institutum.

CAP. XX.

Amplius dicendum videtur de cereis, qui Mos dandi
accensi in manum à ministro dabantur, cereum ba-
ptizatis.
more non quidē ab Apostolis petito, cum nec
ipsi, nec eorum æquales illius meminerint, sed
veteri tamen, & multorū Patrum testimoniis
comperito; vt eos legentibus patet. In primis
namque S. Gregorius Nazianzenus orat. 40. in
hanc. bapt. cupiens vniuersos homines Christo
lacrificare, baptismi cæremonias, quæ vim
maximam habent suæ dignitatis ostendendæ,
veluti autē oculos ponit in quarum numerum
etiam cerei gestationem refert his verbis: ca-
terum illud ex me intelligas velim: statio hæc, qua
confestim à baptismo ante magnum sacrarium sta-
bitur, futura vitæ gloriam præsignat; psalmorum can-
tatio, cum qua accipieris, illius hymnodie prelu-
dium est, lampades, quas accendes, illius luminum
gestationis figuram gerunt, cum qua splendida, &
virgines animæ splendidis fidei lampadibus Christo
sponso obuiam prodibimus. Ad cuius loci explica-
tionem rectē Nicetas Serronius addit: quod
post baptismum ante altare collocaris, futura vitæ
gloriam, & propinquitatem apud Deum indicat:
psalmodia autem lætæ, & festiuum illius seculi
lunum: lampades vero illam luminum gestationem,

cum qua iuxta Evangelicam parabolā Christo sponsa
occurremus, velut sponsa virgines claras fidei lam-
pades habentes, ac copiosum bonorum operum oleum.
S. vero Cyrillus Hierosolymit. in procatech.
cum baptizatos admonere vellet, ut in iis, quae
sanctē, & religiosē sponderant, fidem ser-
uarent, atque eam vitam instituerent, quam
sanctissima Christiani nominis professio, &
adhibita caeremoniā postularent, cerei haud
obscuram mentionem facit, ita scribens: iam
est beatitudinis odor in vobis: o illuminati: iam spiri-
tales colligitis flores ad plendendas caelestes coronas:
iam Spiritus sancti spiravit fragrantia: iam circa
porticum regalis palatii fuistis; Vinam vero & ad
ipso rege introducimini. flores nunc arborum appa-
ruerunt; vinam vero & fructus percipiatur: nomi-
na iam in Christi militiam vocati dedistis, & sponsa-
les lampades vobis donatae, & regni caelestis deside-
rium, bonumque propositum, & spes subsequens, &c.
Et catech. 1. mystag. eosdem baptizatos a quo
ad pietatis Christianae cultum, piamque mo-
rum disciplinam inuitans ait: qui fidei lampa-
des nuper accendistis, nunc non extinctas easdem ma-
nu tenendo custodite, &c. Quare prudenter Chri-
stianorum pueri, & ultra quam eorum aetas
postularet, cum Hebraeorum puerum, iocandi
specie, aqua salutari tinxissent, consuetae cae-
remonias imitandi cupidi, tenue lignum loco
cerei in manum dedere; vt est apud Nicepho-
rum Callistum lib. 3. cap. 37. Christianorum, in-
quit, pueris Hebraeus puer familiaris erat; hunc per
ludum pueri nudum ad mare stantem baptizau-
runt; & qui circa haec frequentatur, imaginari a-

melli factis, in capite eius arcanam, mysticamque ga-
 lam adumbrarunt. Deinde pro cereo dextram ligno-
 rum armantes, qua eius sacri ritus sunt, mysteria
 omnia absoluerunt. Hinc Gregorius Turonensis
 lib. 4. hist. cap. 11. cum narraret diuinam sua-
 uitatem, & gaudium, quod Auitus Episcopus
 in toto mēris sensu percepit, quando Hebræo-
 rum multitudo ad baptismum cōfluxit, totam
 ciuitatem cereis ardentibus flagrauisse testa-
 tus est. Scribit enim: gaudius autem Pontifex
 nocte sancta Pentecostes vigiliis celebratis, ad
 baptisterium foras miranum egressus est: ibique om-
 nis multitudo coram eo prostrata, baptismum flagi-
 tauerat. At ille pro gaudio lacrymans, cunctos aqua
 deluens, chrismate liniens, in sinu matris Ecclesie
 congregauit: flagrabant cerei: lampades resulge-
 bant: albicabat tota ciuitas de grege candido. For-
 tunatus poeta fere idem confirmat lib. 4. car-
 min. de iisdem Iudæis ad Christi fidem ad-
 ductis:

*Vandique rapta manu lux cerea prouocat astra,
 Credas ut stellas ire trahendo comas.
 Lacteus hinc vestis color est, hinc lampade fulgor
 Ducitur, & variolumine picta dies.
 Nec fistula minus, quam tunc fuit illa corniscans,
 Diversis linguis que dedit vna loqui.*

Simeon autem Metaphrastes Cōstantini Ma-
 gni laudes enumerans, tradit, eum & facul-
 tatem fecisse Christianam fidem amplecten-
 di, qui vellent, & etiam nummos pauperibus
 ad vestis candidæ, cereique vsu, liberali
 charitate erogasse. Ex quo morem baptiza-
 tus dandi cereos perspicuè sequi, nullus, qui

Constātin
Magni edi-
ctum pro
fide Chri-
stiana.

rationem secum habeat, inficiabitur. decrevit
autem (inquit de vit. S. Syluest.) *ut, qui vellent,
secure possent religionem eligere Christianam, & ad
Christi fidem accedere, & baptizari, impensis, qua
suebant ad illuminationem, & veste suppeditata ex
thesauris Imperatoris. Sed & alii testimoniis id
probare facile est. Nam Iuo Carnotensis serm.
de sacram. neophyt. vbi exorcismum, aliaque
baptismi ceremonias ritè persecutus est; tum
subdit: ad vltimum datur cereus ardens in manus
baptizati, quatenus implere doceatur illud Euan-
gelij: sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant
opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui
in cælis est. Quod illdem ferè verbis Hugo Vi-
ctorinus repetit lib. de sacram. c. 20. inquit:
ad vltimum datur cereus accensus in manum eius,
quatenus illud Evangelij implere doceatur: luceat
lux vestra coram hominibus, ut videant opera ve-
stra bona.*

*Baptizatorum seruis cereum datum fuisse; & nam
aliquando lampas, vel lucerna, an semper cerei
dati fuerint; curque in baptismo ce-
reorum mos irrepserit.*

CAP. XXI.

Cereus da-
batur etiā
seruis bap-
tizatorum.

Quid quod, non modo baptizatis ipsum
cereum, sed etiam seruis, & aulicis da-
tum fuisse, legimus? Nonne plane fidem ex-
cedit? Sed ita tamen in Theodosij Iunioris
baptismo contigisse, planum est: quem ad-
modum